

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie ze skargi Marka N.

na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w J.

w sprawie egzekucyjnej Kmp [...] z wniosku wierzycielki Jolanty N.,

na posiedzeniu jawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 kwietnia 2011 r.,

na skutek zagadnienia prawnego przedstawionego

przez Sąd Okręgowy

postanowieniem z dnia 14 stycznia 2011 r.,

"Czy w przypadku prowadzenia postępowania zabezpieczającego w celu wykonania postanowienia zobowiązującego obowiązanego do zapłaty uprawnionemu okresowo określonej sumy pieniężnej (art. 753 k.p.c.) jest dopuszczalne orzekanie przez komornika o kosztach postępowania zabezpieczającego na podstawie art. 770 k.p.c. w zw. z art. 49 Ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 roku (Dz.U. Nr 167 z 2006 r., poz. 1191 ze zm.)?"

odmawia podjęcia uchwały.

Uzasadnienie

W skardze na czynności komornika obowiązany Marek N. wniósł o uchylenie czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w J. polegającej na zajęciu jego wynagrodzenia za pracę. Podniósł, że uprawniona bezzasadnie skierowała postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia do wykonania w drodze egzekucji (art. 743 § 1 k.p.c.). Ponadto wniósł o uchylenie postanowienia w przedmiocie ustalenia kosztów egzekucyjnych i obciążenie tymi kosztami uprawnionej. Według skarżącego wszczęcie egzekucji było bezprzedmiotowe, gdyż spełniał on dobrowolnie swoje świadczenie i nie dał żadnych powodów do skierowania sprawy do komornika.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 1 lutego 2010 r. oddalił skargę obowiązanego Marka N. podnosząc, że organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Zauważył, że obowiązanym określone kwoty wynikające z postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia uiścić na rzecz uprawnionej dopiero po wszczęciu postępowania egzekucyjnego i zajęciu wynagrodzenia za pracę.

Sąd Okręgowy rozpoznając zażalenie obowiązanego na powyższe postanowienie powziął poważne wątpliwości, którym dał wyraz w zagadnieniu prawnym przedstawionym Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przewidziana w art. 390 § 1 k.p.c. instytucja zagadnień prawnych, z uwagi na wynikające z jego § 2 związanie sądów niższej instancji w danej sprawie poglądem prawnym Sądu Najwyższego, wyrażonym w podjętej uchwale, nakazuje stosowanie przy jego interpretacji reguły wykładni ścisłej, literalnej, bez sięgania do argumentów celowościowych, czy utylitarnych. Respektująca taki kierunek wykładni, doprowadziła do ukształtowania poglądu, że przedmiotem przedstawionego Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego może być jedynie kwestia budząca poważne wątpliwości prawne, której wyjaśnienie jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

Rozważenia zatem wymaga kwestia, czy w okolicznościach tej sprawy zachodzi potrzeba wyjaśnienia podniesionych wątpliwości.

W sprawie obowiązany zakwestionował wszczęcie egzekucji w celu wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, a także rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów egzekucyjnych.

Zgodnie z art. 767⁴ § 1 w związku z art. 743 § 1 k.p.c. zażalenie na postanowienie sądu przysługuje w wypadkach wskazanych w ustawie. W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż na postanowienie sądu rejonowego oddalające skargę na czynność komornika polegającą na zajęciu zażalenie nie przysługuje (por. uchwałę SN z dnia 6 listopada 2008 r., III CZP 106/08, OSNC 2009, Nr 10, poz. 134 oraz z dnia 15 września 1995 r., III CZP 110/95, OSNC 1995, Nr 12, poz. 177). Wobec tego, w zakresie, w jakim skarżący wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 1 lutego 2010 r., co do oddalenia skargi na czynność komornika w postaci zajęcia wynagrodzenia za pracę, zażalenie nie przysługuje.

Zażalenie przysługuje wyłącznie w zakresie oddalającym skargę, co do ustalenia przez komornika kosztów wykonania zabezpieczenia, czyli kosztów należnych komornikowi.

W orzecznictwie oraz literaturze nie budzi wątpliwości, że na podstawie art. 770 w związku z art. 743 k.p.c. komornik ustala wyłącznie wysokość kosztów wykonania zabezpieczenia w drodze postępowania egzekucyjnego, natomiast rozstrzygnięcie o nich wydaje sąd w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie, w której udzielono zabezpieczenia (por. art. 745 k.p.c.). Wobec tego, w ograniczonym zakresie zastosowanie znajduje art. 770 k.p.c.

Powyższe dotyczy każdego zabezpieczenia – konserwacyjnego, jak i nowacyjnego, gdyż w omawianym zakresie kodeks postępowania cywilnego nie wprowadza żadnego rozróżnienia; w szczególności, powołana reguła znajduje zastosowanie także, gdy na podstawie art. 753 k.p.c. w sprawach o alimenty sąd zobowiązał obowiązanego do zapłaty uprawnionemu okresowo określonej sumy pieniężnej. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do dokonania wykładni *contra legem*, czyli wykładni niezgodnej z sensem językowym przepisu. Wobec tego, nie

ma podstaw do udzielania przez Sąd Najwyższy odpowiedzi na przedstawione zagadnienie prawne. Oczywiście jest, że w odniesieniu do postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia obejmującego sposób zabezpieczenia określony w art. 753 k.p.c., na zasadach ogólnych komornik orzeka o kosztach egzekucyjnego wykonania postanowienia zabezpieczającego, natomiast stosownie do art. 745 k.p.c. o wszystkich kosztach postępowania zabezpieczającego rozstrzyga sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia (art. 390 § 1 k.p.c. w zw. z art. 61 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.).